

Programma 1 Sociaal krachtig Winterswijk

gemeente

Winterswijk

Inleiding

Volksgezondheid, maatschappelijke ondersteuning en jeugd

In het programma Sociaal krachtig Winterswijk geven we een toelichting op de beleidsvelden volksgezondheid, maatschappelijke ondersteuning en jeugd.

Iedereen doet mee!

Deze ambitie vertalen we in dit programma naar het realiseren van vitaliteit en gezondheid. Door om te zien naar elkaar. We zorgen dat iedereen kan meedoen, uitdagingen worden samen opgepakt en sociale binding versterkt. We werken aan gelijke kansen voor ieder kind. Alle kinderen moeten veilig, gezond en kansrijk in Winterswijk kunnen opgroeien.

Zorg voor wie het nodig heeft.

We vinden het belangrijk dat onze inwoners gezond en energiek zijn en zelf regie kunnen nemen op gezondheid en geluk. Met preventie richten we ons op factoren die van invloed zijn op gezondheid en welzijn. We zetten in op het zoveel mogelijk normaliseren van problemen en het vergroten van de zelfredzaamheid van onze inwoners.

Beschikbare voorzieningen.

We beheersen de kwaliteit van zorg en de uitgaven voor jeugdzorg en WMO door het versterken van onze opdracht gevende rol richting zorgaanbieders en samenwerkingsverbanden. Zorgplicht en een dekkend landschap zijn uitgangspunten naast financiële haalbaarheid. We zien het SKB als een onmisbare schakel in het zorgaanbod voor de regio. Winterswijk blijft zijn verantwoordelijkheid nemen voor de opvang van vluchtelingen. Het asielzoekerscentrum is een voorbeeld voor de rest van Nederland.

1.1 Volksgezondheid

Ambitie

We vinden het belangrijk dat iedere inwoner volwaardig mee kan doen in onze samenleving. We willen dat zij gezond en energiek zijn en zelf de regie kunnen nemen op gezondheid en geluk. De regio is voorzien van een volwaardig aanbod, waaronder ook het ziekenhuis. Het zorgaanbod is op elkaar afgestemd.

Relevante documenten:

- Beleidsplan sociaal domein 'Meedoen in Winterswijk'.
- Regionaal preventieakkoord 'Gezondheid en Geluk voorop in de Achterhoek'.
- Regionale nota gezondheid 'Samen langer gelukkig en gezond leven in de Achterhoek'.

Doelstellingen

Om gezondheid en geluk te bevorderen bieden we signalerende en preventieve activiteiten die van invloed zijn op gezondheid en welzijn. Het regionaal preventieakkoord is onze leidraad.

Activiteiten

Deelname regionaal preventie akkoord

Wethouder: Wassink

We zijn sinds 2020 aangesloten bij het regionaal preventie akkoord Achterhoek (2020-2030). Speerpunten zijn: bewegen, Achterhoek Rookvrij, minder overmatig alcoholgebruik, middelengebruik bespreekbaar maken, gezonde voedingskeuzes, 'Iedereen doet mee' en de basis op orde. Bij deze speerpunten horen activiteiten en campagnes die dit alles onder de aandacht brengen van onze inwoners.

Kwaliteit (toelichting)

Sinds januari 2023 is het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) ondertekend door gemeenten, GGD'en, zorgverzekeraars en het ministerie van VWS. Zij zetten gezamenlijk in op een gezond en actief leven met een stevige sociale basis. Het GALA beoogt preventie op een hoger plan te tillen zodat onze inwoners gezonder blijven en zorgkosten beheersbaar blijven. Het GALA zet breed in; het Lokaal Preventieakkoord maakt deel uit van het GALA en vervalt als afzonderlijk beleidsdocument. Winterswijk onderschrijft de doelen van het GALA en het overgrote deel van de huidige preventie-inzet sluit hier op aan. Onze speerpunten zijn: veerkracht en weerbaarheid 0-100, leefstijl 0-100 en opvoeding. Voor 2024 vragen wij bij het ministerie van VWS subsidie aan voor 2024 - 2026. Een deel van de GALA middelen wordt regionaal ingezet. Dit zijn vijf ketenaanpakken: Obesitas Kinderen, Obesitas Volwassenen, Valpreventie, Kansrijke Start en Welzijn op Recept. Vanaf 1 januari 2024 worden de ketenaanpakken ingezet.

Tijd (toelichting)

GALA loopt van 2023 tot en met 2026.

Uitvoeren projectplan in het kader van het GALA (gezond en actief leven akkoord)

Wethouder: Schepers-Janssen, Wassink en Metaal-ten Dolle

We geven uitvoering aan het Gezond en Actief leven akkoord. Dit programma focust op preventie en gezondheid via sport en bewegen, gezondheid en het versterken van de sociale basis. Het akkoord is gesloten tussen gemeenten, GGD, zorgverzekeraars, en het ministerie.

Kwaliteit (toelichting)

Voor het projectplan in het kader van het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) is - voor 2024 t/m 2026 - vóór 30 september 2023 een aanvraag ingediend bij het ministerie van VWS. Als de aanvraag akkoord wordt bevonden kunnen we - ook in 2024 - gebruikmaken van deze Specifieke Uitkering GALA (SPUK GALA). Onze huidige preventieactiviteiten sluiten voor een groot deel aan bij de doelen die het GALA stelt. De huidige preventie vormt dan ook de basis voor de aanvraag 2024 -2026.

Tijd (toelichting)

Het uitvoeringsplan GALA loopt tot en met 2026.

Doelstellingen

We sturen op (keten) samenwerking en behoud van zorgaanbod en voorzieningen.

Activiteiten

Lobby voor behoud SKB

Kwaliteit (toelichting)

Wij hebben meermaals onze lobby en politieke lijnen richting Den Haag en betrokken partijen ingezet. Wij blijven actief de kwaliteit en regionale rol/functie van het SKB onder de aandacht brengen. Dit om de nabijheid en kwaliteit van zorg voor inwoners in de Oost Achterhoek in de toekomst te borgen.

Tijd (toelichting)

Dit is een continue proces.

Indicatoren

- Hoe ervaren inwoners hun gezondheid/kwaliteit van leven (bron: CBS).
- Demping van de stijging aantal chronisch zieken (bron: CBS).

Risico's

- De invloed van de gemeente voor wat betreft het behoud van voorzieningen zoals het SKB, is veelal beperkt tot lobby.
- Preventie: bij een nieuwe aanpak zijn de effecten vooraf niet altijd zeker.

Effect bezuinigingen

Er zijn geen voorgenomen bezuinigingen op het onderwerp Volksgezondheid. De specifieke uitkering GALA wordt ingezet voor bestaande preventie-activiteiten

1.2 Maatschappelijke ondersteuning

Ambitie

We zetten in op een goede fysieke en sociale infrastructuur waarbij zorgplicht, een dekkend zorglandschap en een minimale sociale basis uitgangspunt zijn. Daarnaast hebben we zorg ingekocht die kwalitatief goed en betaalbaar is en die stimuleert tot zorginnovatie en samenwerking.

Relevante documenten:

- Beleidsplan 'Meedoen in Winterswijk'.
- Integrale Verordening sociaal domein.
- Samen aan het Stuur (integrale samenwerking sociaal domein).
- Beoordelingskader Wonen met zorg 2020-2023.
- Agenda Sociaal domein.

Doelstellingen

We zorgen voor een sterke sociale basis met laagdrempelige voorzieningen en streven naar het normaliseren van de hulp van onze inwoners.

Activiteiten

Actualiseren visie sociaal domein

Kwaliteit (toelichting)

De gehele werking van het sociaal domein wordt geëvalueerd. Daarna wordt een nieuwe, geactualiseerde visie en uitvoeringsplan opgesteld. De actualisatie van de visie van De Post wordt hierin meegenomen. Het voorstel is om de uitvoering en samenwerking af te stemmen op dat wat voor het behalen van onze doelen (zoals die in de nieuwe visie worden vastgesteld) het meest optimaal is.

Tijd (toelichting)

Door de verbreding van de opdracht en gewijzigde planning wordt de visie in het 2e kwartaal van 2024 verwacht.

Arbeidsmatige dagbesteding is een algemene voorziening

Kwaliteit (toelichting)

De arbeidsmatige dagbesteding bij Fijnder is in 2023 gestart. In 2024 vindt de doorontwikkeling plaats.

We kennen een jaarlijkse subsidie toe aan HIERZorg. Naast de gemeentelijke subsidie hebben zij subsidie ontvangen vanuit maatschappelijke opvang centrumgemeente Doetinchem en middelen voor bemoeizorg. In de praktijk werkt

deze combinatie goed. Via bemoeizorg worden kwetsbare inwoners waaronder zorgmijders doorgeleid naar de inloopvoorziening. Zij kunnen zonder indicatie terecht bij de inloopvoorziening om zwaardere problematiek te voorkomen. Waar nodig worden zij doorgeleid naar reguliere ondersteuning.

Tijd (toelichting)

Continue proces.

Inloopvoorzieningen als algemene voorziening doorontwikkelen

Wethouder: Wassink

Voor kwetsbare inwoners is een goede fysieke én sociale infrastructuur belangrijk om langer zelfstandig en gezond thuis te kunnen wonen. Goede inloopvoorzieningen leveren een belangrijke bijdrage aan ontmoeting en het voorkomen van eenzaamheid.

Kwaliteit (toelichting)

Onze gemeente kent diverse inloopvoorzieningen. Ouderen hebben inmiddels een fysieke ruimte gevonden voor hun activiteiten. Deze inloop is 7 dagen per week geopend. De subsidie zoals verstrekt in 2023 wordt voortgezet in 2024. Op basis van een eerste globaal onderzoek lijkt er voldoende gevarieerd aanbod te zijn voor diverse doelgroepen. Wel is er meer behoefte aan bekendheid.

Tijd (toelichting)

De planning is om de inventarisatie en conclusies van het onderzoek naar de reikwijdte van de inloopvoorzieningen in september 2023 aan het college aan te bieden.

Realisatie overgang beschermd wonen

Kwaliteit (toelichting)

De overgang van taken en budgetten van centrumgemeente naar lokale gemeenten is weer uitgesteld. Nu tot 2025. De decentralisatie is een volgende stap in de beweging van Beschermd wonen (Bw) naar een Beschermd thuis. Concreet betekent dit besluit dat alle gemeenten vanaf 2025 voor nieuwe cliënten de Bw-middelen ontvangen op basis van een objectief verdeel- en ingroeimodel.

Inwoners met GGZ-problematiek blijven steeds langer thuis wonen, soms zonder passende ondersteuning (zorgmijders). De complexiteit van problematiek op het gebied van Veiligheid en Zorg in relatie met de Wet verplichte ggz neemt hierdoor toe.

Tijd (toelichting)

De decentralisatie is uitgesteld. De planning wordt aangepast aan de besluitvorming van het Rijk.

Doelstellingen

Zorgkosten beheersbaar houden

Activiteiten

Instream tweedelijns WMO beperken

Kwaliteit (toelichting)

Met de invoering van het normenkader HHM is de verwachting dat er gemiddeld genomen minder uur hulp op jaarbasis ingezet hoeft te worden. Dit is een continue proces. We zien dat er een (lichte) daling van het gemiddeld aantal ingezette uren huishoudelijke ondersteuning per cliënt is.

In 2024 sturen we op verder daling van het aantal ingezette uren Hulp bij huishouden tot 2 uur per week. Indien noodzakelijk zullen er meer uren ingezet worden.

Tijd (toelichting)

Dit is een continue proces.

Monitoren resultaten nieuwe inkoop Wmo

Wethouder: Wassink

We ontwikkelen een monitoringssysteem voor Wmo- en jeugdhulp. Zo werken we aan een realtime dashboard om een beter inzicht te krijgen in de kosten van indicaties.

Kwaliteit (toelichting)

Regionaal zijn afspraken gemaakt over de wijze van monitoring van de resultaten op onze transformatiedoelen en de manier waarop wij hiervan een lerende cyclus kunnen maken. Op deze manier doen we meer recht aan onze gezamenlijke verantwoordelijkheid voor Wmo- en jeugdhulp. Voor de monitoring willen we zoveel mogelijk gebruikmaken van de instrumenten die zorgaanbieders en gemeenten al (moeten) gebruiken.

De nieuwe wijze van inkoop is in het 4e kwartaal van 2023 geëvalueerd. Aan de hand van de uitkomsten wordt besloten of deze manier van inkoop wordt voortgezet. (Uitkomsten zijn bij oplevering van de begroting nog niet bekend).

Tijd (toelichting)

Evaluatie begroting is eind 2023 bekend.

Monitoring is een continue proces.

Programma Zorg voor de Toekomst

Wethouder: Schepers-Janssen

De kosten in het sociaal domein zijn de afgelopen jaren snel opgelopen. Om ook in de toekomst zorg en ondersteuning van onze inwoners te kunnen blijven leveren, is beheersing van deze kostenstijging noodzakelijk. We gaan daarom een aantal maatregelen treffen die inzetten op het zoveel mogelijk normaliseren van problemen, het vergroten van de zelfredzaamheid van onze inwoners en het versterken van onze opdrachtgevende rol richting onze aanbieders en samenwerkingsverbanden.

Daarnaast optimaliseren we onze werkprocessen.

Kwaliteit (toelichting)

Om de kosten van het sociaal domein terug te brengen is het van belang om de instroom beheersbaar te houden. Dit kunnen we doen door de contacten met verwijzers te intensiveren en het professionaliseren van het OT-team om tot een integrale samenwerking te komen.

Tijd (toelichting)

Continue proces.

We zetten in op zorgvernieuwing en de toepassing van innovatieve concepten

Kwaliteit (toelichting)

Transformatie van de zorg houdt onder meer in dat we in de inkoopssystematiek hebben opgenomen dat zorgaanbieders ruimte hebben om te innoveren en hiertoe gestimuleerd worden. Hiermee gaan we de transformatie een impuls geven. Om dit vorm te geven, zijn we vanaf najaar 2023 zowel ambtelijk als bestuurlijk in gesprek met de gecontracteerde zorgpartijen.

Ook andere partijen stimuleren we om samen met ons te innoveren. Hierbij is ook aandacht voor onze eigen uitvoering van zorg.

Tijd (toelichting)

Dit is een voortdurend proces.

Indicatoren

- Het aantal geïndiceerde uren Hulp bij huishouden daalt.
- Stabilisatie en waar mogelijk daling van het aantal cliënten dat begeleiding ontvangt in het kader van de Wmo.

Risico's

We zijn mede afhankelijk van (keten)partners voor wat betreft zorgvernieuwing om in- en doorstroom te beïnvloeden.

Effect bezuinigingen

We stoppen met de opgave inclusie. Er komt geen nieuwe inclusie-agenda. Waar mogelijk beleggen we activiteiten wel in de lijn, zoals de regenbooggemeente. Het opgebouwde netwerk kan worden gebruikt voor bijvoorbeeld advisering in projecten in de openbare ruimte. Daarbij zorgen we voor één aanspreekpunt in onze organisatie omtrent inclusie. Er is alleen geen budget en capaciteit voor zaken als de ondersteuning van de klankbordgroepvergaderingen en bewustwordingscampagnes. Voor de jaren 2024 en 2025 houden we wel een budget van € 10.000 per jaar aan om kleine en/of incidentele oplossingen en aanpassingen te kunnen doen op het gebied van inclusie. Na 2025 zullen we het gebruik van dit budget evalueren en de resultaten hiervan delen met de gemeenteraad.

Standaard indicatie Hulp bij Huishouden verlagen we naar 2 uur per week. We houden de zorg betaalbaar en beschikbaar. De zorg is gestandaardiseerd, het is mogelijk dat niet iedereen voldoende hulp krijgt. Hierdoor komen er mogelijk wel meer bezwaarschriften.

Het voorstel is om de medewerkers van de Post te verplaatsen naar het gemeentekantoor. Hierdoor kan op de huisvestingskosten van locatie de Post bespaard worden. Het gemeentekantoor wordt geschikt gemaakt voor de nieuw te ontvangen doelgroep. We streven ernaar dat onze cliënten geen hogere drempel

naar het gemeentekantoor ervaren. We verwachten dat de verhuizing van de medewerkers naar het gemeentekantoor wel een positief effect heeft op de onderlinge samenwerking tussen collega's.

De voorwaarden voor het mantelzorgcompliment kunnen per gemeente verschillen. Gemeenten zijn verplicht om jaarlijks een blijk van waardering te geven. De invulling hiervan staat vrij. Wij stellen voor het individuele compliment te vervangen door een groepsactiviteit. Hierdoor dalen de uitgaven voor het mantelzorgcompliment.

1.3 Jeugd

Ambitie

Gelijke kansen voor ieder kind. Alle kinderen moeten veilig, gezond en kansrijk in Winterswijk kunnen opgroeien.

Relevante documenten:

- Beleidsplan sociaal domein 'Meedoen in Winterswijk'.
- Integrale Verordening sociaal domein.
- Samen aan het Stuur (integrale samenwerking sociaal domein).
- Agenda sociaal domein.

Doelstellingen

Door de zorg zoveel als mogelijk te normaliseren, beperken we de instroom in geïndiceerde voorzieningen

Activiteiten

Instroom van jeugdige cliënten naar tweedelijnszorg neemt af

Kwaliteit (toelichting)

Als voorliggende voorziening zijn we gestart met de inclusieve buitenschoolse opvang (bso) en in 2024 pakken we de uitkomsten van de evaluatie die eind 2023 volgen op. In 2024 werken we aan verschillende mogelijkheden om de instroom in de jeugdhulp te verminderen door het verkorten van zorgtrajecten en snellere uitstroom waar dat verantwoord is. Waar mogelijk zoeken we oplossingen in het preventieve veld. Ook zetten we in op het maken we nieuwe afspraken met externe verwijzers zoals huisartsen en gecertificeerde instellingen. We zetten in op het inrichten van een lokale regietafel.

In 2024 werken we aan verschillende mogelijkheden om de instroom in de jeugdhulp te verminderen door het verkorten van zorgtrajecten en snellere uitstroom waar dat verantwoord is. Waar mogelijk zoeken we oplossingen in het preventieve veld. Ook zetten we in op het maken we nieuwe afspraken met externe verwijzers zoals huisartsen en gecertificeerde instellingen. We zetten in op het inrichten van een lokale regietafel.

We gaan in 2024 samen met maatschappelijke organisaties programma's aanbieden aan jongeren om hun mentale veerkracht te vergroten. Dat doen we onder andere door het versterken van het echtscheidingsloket, omdat complexe echtscheidingen een belangrijke oorzaak zijn van problematiek bij jeugdigen. In circa 70% van de jeugdbeschermingszaken speelt een complexe echtscheiding een rol. We zien daarvoor in het preventieve veld een belangrijke taak weg gelegd voor het echtscheidingsloket. We willen deze meer bekendheid en een actievare rol geven. Om de zorgkosten beheersbaar te houden nemen we de volgende maatregelen in de uitvoering:

- Strakker indiceren, de opdracht aan de uitvoering is om meer oplossingen in het voorliggend veld zoeken, zoals inzet POH en Ondersteuningsteam.
- Meer sturing op verwijzingen van externe verwijzers, zoals huisartsen. Instellen van

een lokale regietafel om samen zwaardere problematiek te bespreken met als doel de inzet van duurdere zorg te beperken.

Tijd (toelichting)

Het beperken van de instroom in de jeugdhulp zal meerdere jaren vragen.

Hervormingsagenda Jeugd

Wethouder: Schepers-Janssen

Het hervormen van de jeugdzorg leidt tot besparing. Dit doen we door inzet van preventie en netwerk versterking.

Kwaliteit (toelichting)

In de Hervormingsagenda Jeugd is afgesproken dat de Jeugdwet ingeperkt gaat worden. De minder zware problematiek moet dan opgelost worden in het voorliggend veld en door middel van preventie. Dat moet ook een besparing opleveren. De gemeenten staan aan de lat om de sociale basis (voorliggend veld en sociaal netwerk) te versterken. Vooruitlopend daarop gaan we de gemeentelijke toegang tot ondersteuning, de voorliggende voorzieningen en preventie versterken.

Tijd (toelichting)

Het beperken van de instroom in de jeugdhulp zal meerdere jaren vragen.

Opvangvoorziening voor kinderen met een zorgvraag

Kwaliteit (toelichting)

Als voorliggende voorziening zijn we gestart met de Inclusieve buitenschoolse opvang (BSO). Hiervoor zijn we in 2023 een evaluatie gestart waarvan de uitkomsten eind 2023 worden verwacht en in 2024 opgepakt kunnen worden. In afwachting van de uitkomsten hebben we voor 2024 budget opgenomen. Verder loopt deze ontwikkeling mee in onze nieuwe visie en het uitvoeringsplan op het sociaal domein.

Tijd (toelichting)

Evaluatie in 2023, oppakken uitkomsten in 2024.

Doelstellingen

Om zorgkosten te beheersen en het zorgaanbod beter af te stemmen, sturen we met de inkoop op zorgvernieuwing met behoud van kwaliteit en op partnerschap met onze zorgaanbieders.

Activiteiten

Monitoren resultaten nieuwe inkoop Jeugd

Wethouder: Schepers-Janssen

We evalueren en monitoren de inkoop WMO- en jeugdhulp.

Kwaliteit (toelichting)

Regionaal zijn afspraken gemaakt over de wijze van monitoring van de resultaten op onze transformatiedoelen en de manier waarop wij hiervan een lerende cyclus kunnen maken. Op deze manier doen we meer recht aan onze gezamenlijke

verantwoordelijkheid voor Wmo- en jeugdhulp. Voor de monitoring willen we zoveel mogelijk gebruikmaken van de instrumenten die zorgaanbieders en gemeenten al (moeten) gebruiken. De wijze van monitoring wordt periodiek geëvalueerd.

Tijd (toelichting)

Continue proces.

Doelstellingen

Zorgen dat ouders goed voor hun kinderen kunnen zorgen

Activiteiten

Inzet Preventie Platform Jeugd

Kwaliteit (toelichting)

In april 2023 is een onderzoek gestart naar het functioneren van het Preventie Platform Jeugd (PPJ). Dit omdat het PPJ ooit is gestart als pilot en we kritisch moeten (blijven) kijken of het PPJ op de huidige manier doorgaat of dat aanpassingen gewenst zijn.

Dit onderzoek is inmiddels afgerond. Daar is uit naar voren gekomen dat de doelen voor het effectief inzetten van jeugdpreventie voor een groot deel worden bereikt. Op het onderdeel 'bereik' (deelname) zijn nog aandachtspunten : zichtbaarheid en laagdrempeligheid behoeft verbetering. Ook in de uitvoering en samenwerking met professionals liggen nog verbeterpunten. We gaan nu, aan de hand van de onderzoeksresultaten, na welke aanpassingen er - voor wat betreft inhoud en opzet - nodig zijn voor een goed functionerend PPJ.

Tijd (toelichting)

Dit is een continue proces.

Indicatoren

- Beheersbaar krijgen instroom geïndiceerde zorg.
- Gezondheid van jongeren (psychisch en fysiek) stijgt (GGD Jeugdmonitor).

Risico's

- We zijn mede afhankelijk van zorgorganisaties voor wat betreft kwaliteit, innovatie en in-, door-, uitstroom.
- Beperkte invloed op doorverwijzing naar geïndiceerde zorg door externe doorverwijzers zoals huisartsen.
- Preventie: bij een nieuwe aanpak zijn de effecten vooraf niet altijd zeker.

Effect bezuinigingen

Stoppen met kinderopvang sociaal medische indicatie (SMI)

Deze beleidstaak geeft gemeenten de kans om ouders te ondersteunen die geen enkel ander vangnet hebben om op terug te vallen. De kinderopvang sociaal medische indicatie kan worden gezien als een preventief middel om te voorkomen dat kinderen in de jeugdzorg terechtkomen. Wanneer het beleid rondom kinderopvang sociaal medische indicatie geschrapt wordt, zullen de problemen niet opeens verdwijnen. Deze kinderen zullen dan mogelijk een indicatie voor jeugdzorg krijgen, waar ze tot hun 18e recht op behouden. Dat is aanzienlijk langer dan de maximaal 6-12 maanden dat ze recht zouden hebben op kinderopvang sociaal medische indicatie. Deze laatste is enkel bedoeld voor kinderen van 0 tot 12 jaar en

heeft een tijdelijk karakter, omdat zodra ouders weer beter zijn, de sociaal medische indicatie komt te vervallen. Het voornaamste risico is daarom dat de kosten voor de jeugdhulp verder zullen stijgen. En omdat het een gemeentelijke taak is zijn we verplicht om deze ouders te helpen.

Financiële onderbouwing programma 1

Baten en Lasten

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024 stand 1e prognose 2023	Aanpassing begroting 2024	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Baten								
1.1 Volksgezondheid								
1608 Ontw gezondheidspark Oost Achterh-Arrisveld	2	0	0	0	0	0	0	0
532 Lokaal Gezondheidsbeleid	29	0	0	0	0	0	0	0
7.1 Volksgezondheid	0	368	2	340	342	342	241	2
Totaal 1.1 Volksgezondheid	31	368	2	340	342	342	241	2
1.2 Maatschappelijke ondersteuning								
1639 Basismobiliteit	16	0	0	0	0	0	0	0
1672 ZOOV	11.070	0	0	0	0	0	0	0
539 WMO individuele voorzieningen	561	0	0	0	0	0	0	0
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	0	11.960	12.739	732	13.471	13.877	14.270	14.662
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	8	8	0	8	8	8	8
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	0	463	0	0	0	0	0	0
6.71A Hulp bij het huishouden (WMO)	0	223	223	0	223	223	326	323
Totaal 1.2 Maatschappelijke ondersteuning	11.647	12.654	12.970	732	13.702	14.108	14.604	14.993
Totaal Baten	11.678	13.022	12.972	1.072	14.044	14.449	14.845	14.995
Lasten								
1.0 Doorbelaste bedrijfsvoering en kapitaallasten								
1901 AMBT Pr1 Zorgen voor Winterswijk	3.014	0	0	0	0	0	0	0
1.1 Volksgezondheid								
1092 GGD-Gelre IJssel Wet coll preventie	533	0	0	0	0	0	0	0
1608 Ontw gezondheidspark Oost Achterh-Arrisveld	99	0	0	0	0	0	0	0
532 Lokaal Gezondheidsbeleid	140	0	0	0	0	0	0	0
7.1 Volksgezondheid	0	1.686	1.348	434	1.782	1.732	1.632	1.393
Totaal 1.1 Volksgezondheid	773	1.686	1.348	434	1.782	1.732	1.632	1.393
1.2 Maatschappelijke ondersteuning								
1552 Transformatie sociale domein	93	0	0	0	0	0	0	0
1639 Basismobiliteit	851	0	0	0	0	0	0	0
1671 Regionale samenwerking Soc Domein	205	0	0	0	0	0	0	0
1672 ZOOV	11.070	0	0	0	0	0	0	0
1715 Winterswijk drempelvrij	69	0	0	0	0	0	0	0
536 Uitvoeren OGGZ-beleid	99	0	0	0	0	0	0	0

Exploitatie	Rekening 2022	Begroting 2023	Begroting 2024 stand 1e prognose 2023	Aanpassing begroting 2024	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
539 WMO individuele voorzieningen	7.820	0	0	0	0	0	0	0
548 Sociaal Team	680	0	0	0	0	0	0	0
566 Subsidiering welzijnswerk	176	0	0	0	0	0	0	0
569 Ondersteuning mantelzorgers	111	0	0	0	0	0	0	0
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	0	14.029	14.428	904	15.332	15.738	16.132	16.523
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	0	1.455	1.422	138	1.560	1.666	1.568	1.568
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	4.928	4.548	680	5.228	5.128	5.028	5.028
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	0	3.996	3.932	-9	3.923	3.748	3.163	2.988
6.71A Hulp bij het huishouden (WMO)	0	63	63	6	69	69	69	69
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	0	30	9	0	9	9	9	9
6.81A Beschermd wonen (WMO)	0	45	45	-6	39	39	39	39
Totaal 1.2 Maatschappelijke ondersteuning	21.174	24.545	24.446	1.714	26.159	26.396	26.007	26.223
1.3 Jeugd								
1624 Transitie Jeugdzorg	8.798	0	0	0	0	0	0	0
170 Subsidie verlenen jeugd&jongeren	54	0	0	0	0	0	0	0
561 Subsidie JGZ (Jeugd Gezondheids Zorg)	516	0	0	0	0	0	0	0
571 Invulling en uitvoering speelruimtebeleid	15	0	0	0	0	0	0	0
592 Uitvoeren Wet Kinderopvang	42	0	0	0	0	0	0	0
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	0	7.942	7.880	1.984	9.865	9.674	9.679	9.717
6.72A Jeugdhulp begeleiding	0	542	542	62	604	604	604	604
6.74A Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	0	178	178	-9	169	169	169	169
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	0	640	640	64	704	704	704	704
Totaal 1.3 Jeugd	9.425	9.302	9.241	2.101	11.342	11.152	11.157	11.194
Totaal Lasten	34.386	35.533	35.034	4.249	39.284	39.280	38.796	38.811
Gerealiseerd resultaat	-22.707	-22.512	-22.063	-3.178	-25.240	-24.831	-23.950	-23.816

Algemene toelichting financiële tabel

Met ingang van de vorige begroting bieden we meer inzicht in het financieel verloop van de beleidsvelden en hebben we een aantal financieel-technische wijzigingen doorgevoerd voor wat betreft de presentatie van de cijfers. Dat vraagt ook om een algemene toelichting op deze tabel, in de kolommen leest u het volgende:

- Rekening 2022: gerealiseerde cijfers van de door de raad vastgestelde jaarrekening 2022.

- Begroting 2023: cijfers van de bijgestelde begroting 2023, na vaststelling door de raad van de 1e prognose voor het jaar 2023.
- Begroting 2024 1e prognose: beginstand van de begroting 2024, volgens de door de raad vastgestelde 1e prognose van 2023.
- Aanpassing begroting 2024: aanpassingen in de voorliggende begroting ten opzichte van de beginstand.
- Begroting 2024 : cijfers zoals nu via deze begroting worden voorgesteld om door de raad vast te stellen.
- Begroting 2025-2027: cijfers voor de komende jaren op basis van het huidige en met deze begroting vast te stellen beleid.

In principe wordt alleen de kolom 'Aanpassing begroting 2024' toegelicht voor afwijkingen boven de € 50.000 en voor de jaren 2025-2027 wanneer het om significante afwijkingen gaat. Verschillen tussen 2023 en de begroting 2024 (beginstand) worden echter niet nader toegelicht, deze zijn immers al bij de 1e prognose 2023 toegelicht.

Doorbelaste bedrijfsvoering en kapitaallasten

Tot en met 2022 werden bedrijfsvoerings- en kapitaallasten doorbelast vanuit programma 4 naar de overige programma's. Wij moeten echter inzicht geven in alle lasten die tot het beleidsveld behoren, dus ook de salarislasten van medewerkers die eraan werken en de kapitaallasten van investeringen die betrekking op het beleidsveld hebben. Daarom ziet u dat er geen cijfers meer staan voor 2023 en verder bij de doorbelaste lasten. Deze ziet u nu terug in een toename van de lasten bij de beleidsvelden waarbij er overigens ook sprake is van een verschuiving tussen beleidsvelden en/of programma's. Het gaat hierbij dus om een financieel-technische wijziging. Op het geheel van de begroting is er daarom geen sprake van een toename, het betreft een andere verdeling van die lasten.

Volksgezondheid

Voor de jaren 2023 tot en met 2026 ontvangen wij een specifieke uitkering (SPUK) van het Rijk voor het project Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA). Hiermee zijn de verhoogde inkomsten voor de jaren 2024-2026 verklaard. De inkomsten en uitgaven voor 2023 worden bij de eindejaarsrapportage 2023 verantwoord. Hier staan uitgaven voor dezelfde bedragen tegenover.

De structurele verhoging van € 434.000 aan de lastenkant wordt grotendeels als volgt verklaard:

- hogere inwonerbijdrage GGD € 35.000 N
- hogere kosten Jeugdgezondheidszorg € 61.000 N
- uitgaven GALA € 340.000 N

De inwonerbijdrage GGD en bijdrage voor de Jeugdgezondheidszorg zijn verhoogd als gevolg van de loonontwikkelingen. Het betreft hier wettelijke taken.

Zoals bij de baten al aangegeven hebben we voor de jaren 2024-2026 de SPUK GALA ontvangen. Hiermee is ook de daling van de lasten in 2027 verklaard.

Maatschappelijke ondersteuning

De begrote baten voor ZOOV zullen de komende jaren stijgen . Aangezien de begroting van ZOOV in onze begroting budgetneutraal is opgenomen stijgen de lasten met dezelfde bedragen.

De verhoging van de structurele lasten met € 1.714.000 wordt grotendeels als volgt verklaard:

- hogere lasten ZOOV €
716.000 N

- subsidie
ouderenbond € 21.000 N
- hogere lasten Regionale Samenwerking sociaal domein € 20.000 N
- hogere lasten vervoersvoorzieningen ZOOV € 92.000 N
- hogere lasten
leerlingenvervoer € 51.000 N
- hogere lasten Wmo ondersteuning
N € 641.000
- hogere doorbelasting €
197.000 N

Zoals hierboven al aangegeven stijgen de baten en lasten van ZOOV met hetzelfde bedrag.

De ouderenbond ontvangt een subsidie van € 21.000 voor het betalen van de huur. De kosten voor de regionale samenwerking sociaal domein nemen o.a. door de CAO-ontwikkelingen toe.

De kosten voor het Wmo vervoer en leerlingenvervoer zijn fors gestegen als gevolg van de loon- en prijsontwikkelingen.

De aanbieders Wmo ondersteuning hebben de nieuwe plekprijzen vanaf 1 juli 2023 bekend gemaakt. De nieuwe plekprijzen vallen hoger uit en hierdoor nemen de lasten fors toe. Het gaat hier om geïndiceerde zorg.

De hogere doorbelasting heeft betrekking op de verhoogde doorbelaste ambtelijke inzet.

Jeugd

De verhoging van de lasten met € 2.101.000 wordt grotendeels als volgt verklaard:

- structurele hogere lasten
Jeugdhulp € 1.852.000 N
- incidentele hogere lasten inclusieve opvang
BSO € 190.000 N
- structurele hogere
doorbelasting € 62.00
0 N

De aanbieders jeugdhulp hebben de nieuwe plekprijzen vanaf 1 juli 2023 bekend gemaakt. De nieuwe plekprijzen vallen hoger uit en hierdoor nemen de lasten fors toe. Ook hier gaat het om de geïndiceerde zorg.

De pilot inclusieve buitenschoolse opvang (BSO) wordt met één jaar verlengd. In afwachting van de uitkomsten hebben we voor 2024 budget opgenomen. Verder loopt deze ontwikkeling mee in onze nieuwe visie en het uitvoeringsplan op het sociaal domein.

Voor de hogere doorbelasting ambtelijke kosten en kapitaallasten verwijzen we naar programma 4 waar de ontwikkelingen van de ambtelijke kosten en de kapitaallasten worden toegelicht.

Kredieten

Binnen dit programma zijn geen kredieten.

Onttrekkingen en toevoegingen reserves

Er zijn geen onttrekkingen of toevoegingen aan reserves.

